

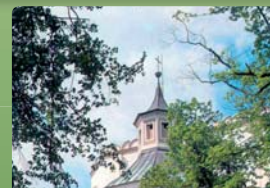
VÍTAZ SÚŤAŽE

LIPTOVSKÁ TEPLIČKA

DEDINA ROKA 2007

Vítaná obec roku 2007 vo štvrtom ročníku súťaže Dedina roka

- Ministerstvo životného prostredia SR • Slovenská agentúra životného prostredia •
- Spolok pre obnovu dediny • Združenie miest a obcí Slovenska •

PRIEBEH A VÝSLEDKY SÚŤAŽE

Slovo na úvod

Súťaž Dedina roka.

Pred šiestimi rokmi bolo Slovensko ako člen Európskeho pracovného spoločenstva pre rozvoj vidieka a obnovu dediny po prvýkrát oslovené delegovať svojho víťaza do európskej súťaže a tak reprezentovať v uvedenej oblasti našu krajinu. Vtedy sa ujal tejto zodpovednej povinnosti a zároveň aj skvelej príležitosti rezort životného prostredia. Ako nositeľ Programu obnovy dediny založil túto tradíciu pod záštitou ministra životného prostredia. Odbornou a organizačnou garanciou bola poverená Slovenská agentúra životného prostredia, k spoluorganizácii sa prihlásil Spolok pre obnovu dediny.

Súťaž je jedinečnou príležitosťou zmerať si sily, dokázať, že dedina má obrovský ľudský potenciál, ktorý si váži bohatstvo vidieckej kultúry a krajiny a dokáže zachovávať a zveľaďovať. Je to úžasná šanca preukázať kvality, uvedomiť si hodnoty, motivovať obyvateľov, inšpirovať sa navzájom, pritiahnúť návštevníkov, reprezentovať našu krásnu vidiecku krajinu. Myšlienky a ciele obnovy dediny si získavajú čoraz viac priaznivcov nielen z radov samospráv, ale aj občianskych aktivít.

Súťaž poukazuje nielen na vonkajší dojem dediny, ale aj na to, čo je skryté, ale o to podstatnejšie – činnosť spolkov, občianskych združení, prácu s mládežou, schopnosť tvorivej súčinnosti rozličných subjektov, angažovanie sa pre veci verejné.

Prihlásiť sa do súťaže je ale predovšetkým odvaha a hrdosť na to, ako významne prispieva dedina na Slovensku k zachovaniu kultúrnej continuity a identity krajiny, uchovávaniu tradícií, ako vie využívať vlastné zdroje a ako dokáže obstáť v konkurenčnom prostredí.

Štvrtý ročník súťaže nie je ešte dlhá tradícia, napriek tomu je možné skonštatovať, že v rovnakých kultúrnych, ekonomických a spoločenských podmienkach u nás existuje veľa obcí, ktoré môžu byť príkladom a vzorom. Všetkým oceneným obciam v mene usporiadateľov gratulujem a víťazovi želim úspešnú reprezentáciu v európskej súťaži. Verím, že táto brožúrka bude nositeľom pozitívnych príkladov a inšpiráciou pre ďalších záujemcov, zároveň je poďakovaním všetkým, ktorí venovali svoj čas zostaveniu, vyhláseniu, hodnoteniu a propagácii súťaže.

Ing. arch. Anna Kršáková

manažér súťaže

Charakteristika súťaže

Program obnovy dediny na Slovensku nastúpil významnú cestu k obnove života na vidieku nielen prostredníctvom dotačnej politiky štátu, ale predovšetkým zvyšovaním uvedomelosti a hrdosti na uskutočňovanú premenu slovenskej dediny na obraz kvalitného života v typických slovenských vidieckych obciach. Je jedným z nástrojov ako obciam pomôcť. Pomôcť s obnovou a údržbou obecného majetku, so starostlivosťou o zeleň a verejné priestranstvá, s budovaním občianskej spoločnosti pri podpore najrôznejších aktivít života na dedine a umocňovania čara vidieka. Pomôcť pri zvyšovaní kvality životného prostredia s dôrazom na zachovanie miestnej identity a tradícií a charakteristického obrazu vidieckeho sídla a krajiny.

Súťaž Dedina roka prispieva na jednej strane k zvyšovaniu konkurencieschopnosti a prestíže slovenského vidieka, k zlepšeniu estetického vzhľadu obcí a ich pôsobeniu navonok. Na druhej strane si pozorne všíma, i keď skryté, ale o to dôležitejšie stránky života obce. Činorodost miestnych záujmových spolkov a občianskych združení, schopnosť tvorivej súčinnosti rozličných subjektov, udržiavanie kultúrnych tradícií, pohostinnosť. Takýmito aktivitami sa posilňujú zdravé medziludské vzťahy, ktoré patria k tým najväčším výsadám života na dedine. V poslednej dobe pribúdajú aj na vidieku nové a zrekonštruované domy, mnoho mladých rodín hľadá svoje trvalé bývanie na vidieku, kde klúd, príroda a osobnejšie väzby lákajú viac, než anonymné mestské prostredie.

Súťaž Dedina roka umožňuje predstaviť zúčastnené obce, prezentovať celú škálu aktivít, ktoré sa na vidieku odohrávajú a upozorniť na to, že vidiecky priestor je podstatnou a nezanedbateľnou súčasťou územia Slovenska.

V roku 2007 prebehol už 4. ročník súťaže Dedina roka, ktorý je organizovaný Slovenskou agentúrou životného prostredia pod gesciou Ministerstva životného prostredia SR, v spolupráci so Spolkom pre obnovu dediny a Združením miest a obcí Slovenska.

Do súťaže sa v roku 2007 prihlásilo 20 obcí, z ktorých bolo ocenených 10.

Hlavnými oblasťami hodnotenia súťažiacich obcí je posilnenie a integrácia poľného a lesného hospodárstva v regionálnom kontexte, zachovanie a rozvoj tradičných miestnych remeselných zručností, ekologicky únosné zachádzanie s vodami a energiami (zdroje, využívanie, nakladanie s odpadmi), ako aj využívanie druhotných surovín, symbióza hodnotného starého a nového moderného stavebného fondu, ako aj miestne typický a zdrojovo transparentný rozvoj sídla, rozvoj a udržiavanie kultúrnej krajiny v ekologických súvislostiach, posilnenie identity a sebauvedomenia obyvateľov dediny, najmä prostredníctvom kultúrnych iniciatív a ďalšieho vzdelávania priamo v dedine, znovuoživenie tradičných a udržanie súčasných kultúrnych a sociálnych hodnôt a ustanovizní až po zapojenie všetkých generácií, pohlaví, národností, rovnako ako zdravotne postihnutých na hospodárskom, spoločenskom a kultúrnom živote obce.

Charakter kritérií a hodnotenia sa niesol v duchu motto európskej súťaže o „Európsku cenu obnovy dediny“, ktorú od roku 1990 s dvojročnou pravidelnosťou vyhlasuje Európske pracovné spoločenstvo pre rozvoj vidieka a obnovu dediny so sídlom vo Viedni (ARGE).

Reprezentovanie Slovenskej republiky je náročné, obce musia splniť súťažné podmienky európskeho ARGE, týkajúce sa realizácie komplexnej škály obnovy dediny v súvislosti s mottom súťaže, ktoré pre rok 2007 znie: „Budúcnosť cestou spoločenských inovácií“.

Hodnotenie súťaže

Prihlásené obce hodnotili komisie zložené zo starostov víťazných obcí z minulých ročníkov súťaže a zo zástupcov partnerských organizácií: Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR), Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), Spolok pre obnovu dediny (SPOD), Agentúra pre rozvoj vidieka (ARVI), Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS), Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR), Vidiecky parlament na Slovensku (VIPA), DEXIA banka Slovensko, zástupcovia všetkých samosprávnych krajov.

Hodnotenie prebiehalo na dvoch úrovniach:

regionálna úroveň – znamenalo hodnotenie obcí v rámci regiónu.

Pre potreby súťaže bolo Slovensko rozdelené na tri regióny:

- **západ** (Bratislavský, Trnavský, Trenčiansky, Nitriansky kraj)
- **stred** (Banskobystrický, Žilinský)
- **východ** (Košický, Prešovský kraj)

Každý región mal svoju vlastnú regionálnu komisiu zloženú zo zástupcov všetkých partnerských organizácií, ktorá navštívila všetky prihlásené obce v rámci svojho regiónu a určila poradie podľa vopred pripravenej metodiky hodnotenia obcí. Polovica obcí z každého regiónu postúpila do národného výberu.

národná úroveň – všetky postupujúce obce boli hodnotené bez ohľadu na počet bodov, ktoré získali v regionálnych kolách. Každá obec bola na národnej úrovni prezentovaná spravodajcom z regiónu. Národná komisia vybrala víťaza súťaže, 2. a 3. miesto, obce pre jednotlivé kategórie ocenení.

Národná komisia bola zložená z nasledovných zástupcov:

Ing. arch. A. Kršáková	SAŽP, predseda komisie
Ing. I. Cimermanová	SAŽP, tajomník
M. Ďuráči	predseda SPOD, predseda regionálnej komisie
Ing. P. Bendík	starosta obce Hrušov, predseda regionálnej komisie
Mgr. J. Kováč	starosta obce Vlachovo, predseda regionálnej komisie
Ing. D. Čajková	MŽP SR
Prof. Ing. arch. M. Šarafín, DrSc.	SPOD
V. Krakovská	ZMOS
M. Behanovská	VIPA
Ing. B. Gerhát	ARVI
Ing. arch. I. Kavčáková	ARGE – Európske pracovné spoločenstvo pre rozvoj vidieka a obnovu dediny
M. Rafajová	SACR
Ing. J. Trajčík	DEXIA banka Slovensko

Predmet súťaže a zameranie hodnotených kategórií:

1. Dedina ako hospodár

... *Využívame miestne zdroje ...*

Táto kategória hodnotí možnosti zamestnanosti v obci, spoluprácu obce a podnikov, závodov, hospodárskych zariadení a drobných prevádzok, ktoré vytvárajú pracovné príležitosti priamo v obci. V rámci tejto kategórie je ocenená aj súčinnosť poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a využitie prirodzeného potenciálu krajiny, ktoré je ekologicky únosné a vedie k racionálnemu zaobchádzaniu so zdrojmi a surovinami a ich využitiu v miestnej výrobe.

Ocenenie získavajú aj tie obce, ktoré vytvárajú vhodné zázemie a dobré podmienky pre vznik nových podnikateľských príležitostí.

2. Dedina ako maľovaná

... *Súlad...*

Tak, ako je jedinečný vzťah vnukov ku svojim starým otcom, sú obce, v ktorých je zachovaný citlivý vzťah – súlad starého s novým, keď vedľa seba stojí starý a nový dom..., keď to nové – mladé má úctu k tomu, čo tu vyrástlo pred niekoľkými desiatkami rokov...

Rešpektovanie regionálnej architektúry v novej výstavbe, uplatňovanie pôvodných architektonických a urbanistických charakteristík, smerujúcich k zachovaniu rázovitosti a identity prostredia, ochrana životného prostredia, ktorá vedie ku krásne, čistote, estetike a jedinečnému vzhľadu obce, starostlivosť o verejné priestranstvá a zeleň...

... *Keď Vás obec jednoducho oslní...*

3. Dedina ako klenotnica

... *Obec sú občania..., ... občania ako jeden z klenotov...*

Kategória, ktorá oceňuje predovšetkým občanov obce v oblasti kultúry – rozvoja kultúrnych hodnôt a aktivít, zachovávanie tradícií, zvykov a zručností pre ďalšie generácie.

Oceňuje sa i existencia, obnova a ochrana kultúrnych objektov a objektov ľudového staviteľstva.

Klenotmi sú i cenné lokality – biologické a ekologické...

Klenotmi sú i atmosféra a originalita, ktorá na Vás dýchne po vstupe do obce ...

4. Dedina ako spopolitosť

... *Keď záujmy a koničky spájajú ...*

Ďalšia z kategórií, ktorá neoceňuje len obec, ale predovšetkým všetkých jej občanov. Je to vyznamenanie za spoločenský život v obci, za rozsah a rôznorodosť spolkovej, klubovej a inej záujmovej činnosti, ktorú vytvárajú hasiči, poľovníci, rybári, starí či mladí, športovci aj nešportovci...

Hodnotí možnosti pre stretávanie sa občanov, sociálne služby a charitatívnu činnosť, činnosť dôchodcov i mládeže, športových klubov, aktivity a zapájanie marginalizovaných skupín do spoločných aktivít, výchovu, vzdelávanie i osvetu. Nezanedbateľná je komunikácia a práca s ľuďmi, dobrovoľné aktivity, občianska angažovanosť a zapojenosť občanov do aktivít obce.

5. Dedina ako partner

... *Keď v obci spolupracujeme, keď obec spolupracuje..., keď máme priateľov...*

A nielen to. Partnerstvo je o tom, že si občania plánujú rozvoj svojej obce, že ich názor, „V takejto obci chcem žiť“ a názory odborníkov, ktorí prichádzajú „zvonka“ sa premietnu do dôležitých obecných dokumentov, do stratégií trvaloudržateľného rozvoja. Keď spolupracuje samospráva s podnikateľskou aj s nepodnikateľskou sférou, aj to je partnerstvo.

Keď obec spolupracuje v rámci svojho regiónu, keď sa obce spájajú do mikroregiónov, keď má obec ambície spolupracovať v oblasti kultúry či histórie, vymieňať si znalosti a budovať priateľstvá nielen doma, ale aj za hranicami...

Jednoducho – keď sa chceme učiť od druhých, keď vieme odovzdať naše skúsenosti...

6. Dedina ako hosťiteľ

... *Keď vieme byť štedrý..., keď k nám ľudia radi chodia...*

Dedina ako hosťiteľ je typická svojou otvorenosťou návštevníkom a širokou škálou ubytovacích, stravovacích a doplnkových služieb pre turistov, pričom je rešpektovaný miestny kolorit. Obec prezentuje a sprístupňuje svoje atraktivity, propaguje sa, buduje zariadenia pre relax a oddych – turistické trasy a cyklotrasy, oddychové miesta, náučné chodníky.

... *Keď obec rada návštevníkov privíta a vie, čo im ponúkne...*

Súťažiaci obce musia:

- prezentovať komplexne vykonávaný rozsah obnovy dediny vo všetkých šiestich cieľoch obnovy, pričom ciele nemusia byť plnené iba obcou, ale aj ďalšími partnermi (občania, organizácie, podnikatelia, mikroregión),
- na dosiahnutie cieľov vo všetkých oblastiach mať k dispozícii koncepčné dokumenty vypracované na princípe udržateľného rozvoja a charakterizované víziou, fantáziou a odvahou,
- dosahovať ciele dlhodobou úspešnými metódami a stratégiami, ako sú zvýšené vlastné iniciatívy a účasť obyvateľstva, dialóg politikov, expertov a vlastníkov s obyvateľmi, zvláštny dôraz na kooperáciu v susedskom a komunálnom partnerstve,
- zaslať prihlášku a kompletne vyplnené všetky oblasti hodnotenia do vyhláseného termínu na adresu vyhlasovateľa súťaže

Ceny súťaže „Dedina roka 2007“ sú čestné, udeľí ich minister životného prostredia vo víťaznej obci. Ocenené obce získajú zároveň nárok na dotáciu v nasledujúcom roku pri podaní úspešného projektu do Programu obnovy dediny. Víťazná obec získava titul „Dedina roka 2007“ a s ňou právo reprezentovať Slovenskú republiku v európskej súťaži o „Európsku cenu obnovy dediny“.

Banka

Member of Dexia Kommunalkredit Bank

DEXIA banka Slovensko – generálny partner súťaže

Výsledky súťaže „Dedina roka 2007“

Na základe zasadnutia hodnotiacej komisie národného kola súťaže Dedina roka 2007 v dňoch 24. – 25. 09. 2007 ocenenia získali nasledovné obce:

Za výsledky rozvoja obce vo všetkých súťažných kategóriách:

1. víťazom súťaže v roku 2007 je a titul DEDINA ROKA získala obec

LIPTOVSKÁ TEPLIČKA

(okres Poprad)

2. MIESTO obsadila obec
OČOVÁ (okres Zvolen)

3. MIESTO obsadila obec
PRUSKÉ (okres Ilava)

V jednotlivých kategóriách získali obce nasledovné **OCENENIA**:

• V kategórii „**Dedina ako hospodár**“

ŠTRBA (okres Poprad) ocenenie „Za dlhodobý a vyvážený hospodársky rast obce“

• V kategórii „**Dedina ako maľovaná**“ ocenenie nebolo udelené

• V kategórii „**Dedina ako klenotnica**“

RASLAVICE (okres Bardejov) ocenenie „Za uchovávanie a prezentáciu autentického folklóru“

UHROVEC (okres Bánovce n. B.) ocenenie „Za zachovávanie kultúrno-historického bohatstva a duchovného dedičstva národných dejateľov“

• V kategórii „**Dedina ako pospolitost**“

MEDZIBROD (okres Banská Bystrica) ocenenie „Za pozoruhodnú súčinnosť obce, miestnych spolkov a združení a ich výnimočné aktivity nadregionálneho významu“

MORAVANY NAD VÁHOM

(okres Piešťany) ocenenie „Za vytváranie podmienok pre harmonický život všetkých generácií s dôrazom na komplexnú sociálnu starostlivosť o seniorov“

• V kategórii „**Dedina ako partner**“

UHROVEC (okres Bánovce n. B.) ocenenie „Za bohatú medzinárodnú spoluprácu zameranú na zviditeľnenie národnej histórie a osobností Slovenska“

• V kategórii „**Dedina ako hosťiteľ**“

ŠTRBA (okres Poprad) ocenenie „Za celoročnú komplexnú ponuku služieb v oblasti cestovného ruchu v atraktívnom prírodnom prostredí“

• Cenu za „**Starostlivosť o zeleň a životné prostredie**“

SEMEROVO (okres Nové Zámky) ocenenie „Za príkladnú dlhodobú starostlivosť o zelené verejné priestranstvá vrátane historických cintorínov“

• **Mimoriadnu cenu** získala obec

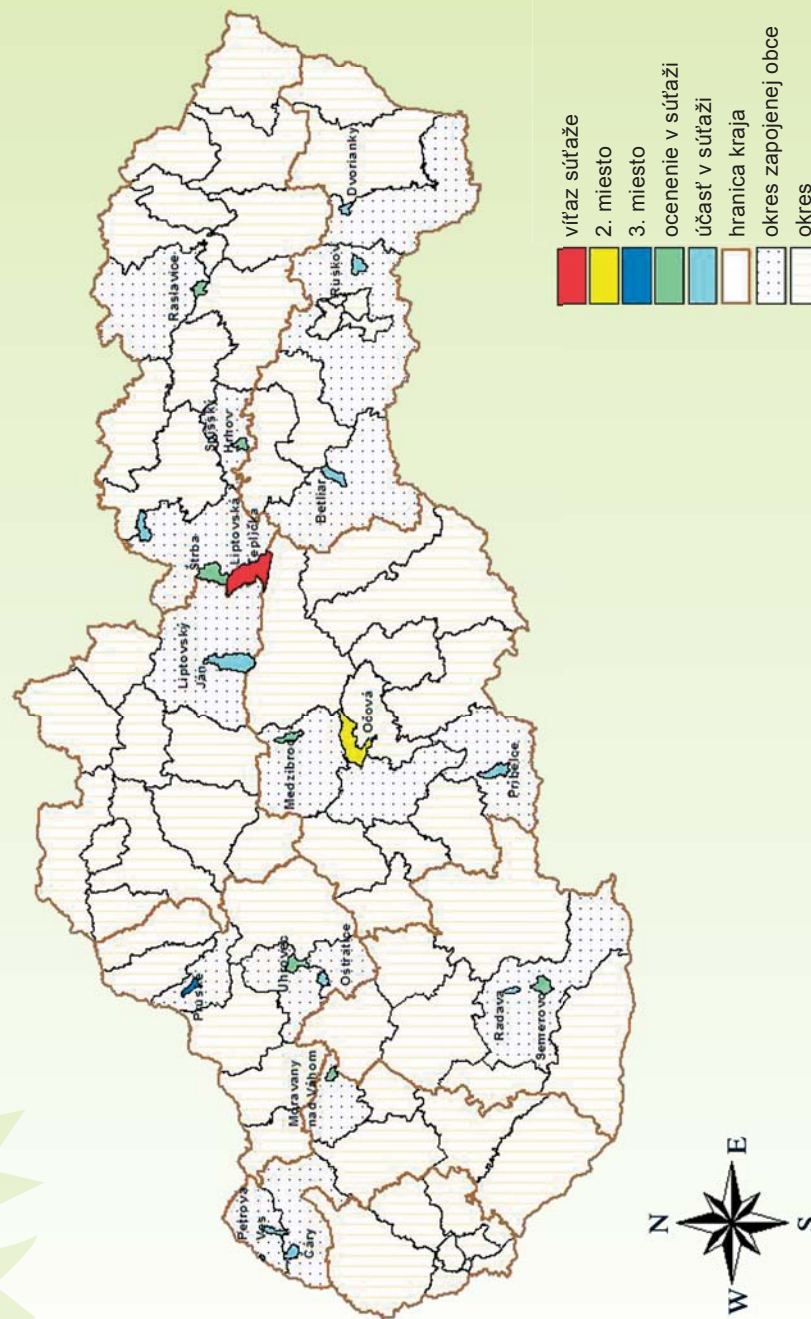
SPIŠSKÝ HRHOV (okres Levoča) „Za netradičné a originálne prístupy smerujúce k všestrannému rozvoju a zviditeľňovaniu obce“

• **Internetové divácke hlasovanie** vyhrala obec

MEDZIBROD (okres Banská Bystrica)

„mediálny partner“ pri internetovom hlasovaní na www.e-obce.sk

Vyhodnotenie súťaže „Dedina roka 2007“

VÍŤAZ SÚŤAŽE

LIPTOVSKÁ TEPLIČKA

Kraj:	Prešovský
Okres:	Poprad
Rozloha katastra:	9 868 ha
Počet obyvateľov:	2 310
Starosta obce:	Jozef Mezovský

Podhorská dedina sa nachádza v juhovýchodnej časti historického regiónu Liptova, zároveň na severnom úpätí Nízkyh Tatier, pod Kráľovou hoľou v údolí Čierneho Váhu. Zástavbe osadenej v členitom teréne dominuje jej okolitá, starostlivo obhospodarovaná krajina, ktorá predstavuje vizuálny identifikačný fenomén Liptovskej Tepličky – panorámu obce jedinečne ovládajú tieto pohľady, podľa obyvateľov obce „schody do neba“.

Obec je významnou národopisnou lokalitou. Je tu veľa zachovalých objektov ľudovej architektúry – zrubových domov. Nezamietiteľné sú stodoly vytvárajúce samostatný urbanistický celok v lokalite „Stodolište“ a vo svahu na okraji dediny unikátne zemiakové jamy – pivnice.

Liptovská Teplička je vzdialená od centier osídlenia a ekonomického rozvoja, nosná miestna ekonomická základňa je založená na pozoruhodných vnútorných materiálnych, prírodných a predovšetkým ľudských zdrojoch a predstavuje prosperujúce obecné a súkromné subjekty – v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve, v cestovnom ruchu, v obecných službách.

V katastrálnom území sa nachádzajú zdroje pitnej vody o výdatnosti 800 litrov za sekundu. Veľká časť katastrálneho územia obce sa nachádza v ochranných pásmach vodných zdrojov 1. a 2. stupňa Podtatransko-spišskej vodárenskej sústavy. Tento výrazne limitujúci faktor územia využili jeho hospodári pre ekonomickú prosperitu – od roku 1996 poľnohospodárske družstvo pracuje v systéme

ekologického hospodárstva s celou výmerou obhospodarovanej pôdy, čo predstavuje hospodárenie v rastlinnej a živočíšnej výrobe podľa prísnych noriem EK a jeho výsledkom sú certifikované bioprodukty.

Identitu obyvateľov dokumentujú trvalo udržiavané aktivity komunity v oblasti folklóru, remesiel, športových a rekreačných aktivít, predovšetkým však v oblasti regionálneho vzdelávania. Nárečie je identické len pre Liptovskú Tepličku – je to vlastne miestny jazyk, ktorý má aj literárnu podobu. Odláhosť obce od centier osídlenia sa vo vývoji obce prejavila a prejavuje v zomknutej a funkčnej komunite vytvárajúcej kvalitu života na dedine vlastnými silami, nespoliehajúci sa na pomoc zvonku. To sa prejavuje v mimoriadnom rozsahu komunitných ak-

tív – jedinečné sú folklórne slávnosti „Pod Kráľovou hoľou“.

Liptovská Teplička intenzívne využíva svoje danosti pre rozvoj rekreácie a vidieckeho turizmu – je tu areál zimných športov, letný športový areál, podnikatelia ponúkajú ubytovanie na súkromí a reštauračné služby, obec križujú turistické trasy a cyklotrasy.

Liptovskú Tepličku charakterizujú:

- **krajina** – ekonomická podstata a estetický fenomén, v podobe historických krajinných štruktúr,
- **komunita** – životaschopnosť miestnej komunity a jej identita,
- **kultúra** – zachovalé a živé miestne kultúrne hodnoty a zachované a funkčné urbanistické celky ľudovej architektúry.

Obec sa prezentuje na [www stránkach](http://www.liptovskateplicka.sk):

www.liptovskateplicka.sk
www.liptovskateplicka.com

OČOVÁ

2. miesto v súťaži

2. MIESTO

Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Zvolen
Rozloha katastra:	8 856 ha
Počet obyvateľov:	2 588
Starosta obce:	MVDr. Juraj Kubiš

V najstarších častiach obce sa zachovala pôvodná urbanistická štruktúra, ktorá je rešpektovaná aj pri novej zástavbe. Z pôvodných drevených domov sa do súčasnosti zachoval len jeden, ktorý je zároveň pamiatkovo chránený.

Nosná miestna ekonomická základňa je založená na poľnohospodárstve, na ťažbe a spracovaní dreva a na strojárskom priemysle. Najväčším zamestnávateľom v obci je prosperujúce Poľnohospodárske družstvo Očová. Niekoľko rokov je zapojené do Environmentu – ekologického hospodárenia na pôde.

Obec sa prezentuje na www stránkach:

www.ocova.sk

Obec Očová sa nachádza v Banskobystrickom kraji, v severovýchodnej časti zvolenského okresu. Z geografického hľadiska leží z časti na území vulkánu Poľana a z časti vo Zvolenskej kotline, v jej podoblasti Slatinská kotlina. Obec leží približne 5 km od dopravnej tepny Zvolen – Lučenec. O veľkej rozlohe katastra obce – 8856 ha sa spieva aj v piesni: „Očová, Očová, veď si rozvlečená, veru ťa neprejdem ani do večera ...“

Výnimočne živý je v Očovej folklór. Udržavateľmi ľudových tradícií sú doma i vo svete známy folklórny súbor Očovian, detský folklórny súbor Poľana, ochotnícky divadelný súbor Pilindoš, ale aj výrobcovia dreveného bačovského riadu a hudobných nástrojov – píšťal a fujár a početné vyšivačky vyšívajúce krivou ihlou. S folklórom v obci sú späté aj folklórne festivaly a prehliadky, napr. Očovská folklórna hruda, Detský folklórny festival, prehliadka mladých cimbalistov a pod.

Udržanie kvality života v obci nie je možné bez existencie súdržnej a funkčnej komunity a rozvinutej spoločnej činnosti. Aktivity obce navonok sa prejavujú v existujúcich partnerstvách v rámci združení obcí, ako aj v krajských spolkoch v Chorvátsku, Srbsku a Ukrajine.

Služby pre cestovný ruch sú v súčasnosti sústredené v Gazdovskom dome (stravovanie, ubytovanie), ale významnú činnosť na tomto poli vyvíja miestny Aeroklub.

Očovú charakterizujú:

- **hospodárska prosperita** – daná predovšetkým kvalitnou ekonomickou i sociálnou politikou poľnohospodárskeho družstva, ako aj ostatných hospodárskych subjektov a samosprávy,
- **miestna hrdosť** – prejavujúca sa v uchovávaní a rozvíjaní tradičného folklóru a rázovitého podpolianskeho nárečia,
- **komplexnosť** – snaha o využívanie miestnych daností a riešenie problémov vo všetkých oblastiach života.

3. MIESTO

Pruské sa rozprestiera na strednom Považí na úpätí Bielych Karpát pod

Vršateckými bradlami. Je to obec s bohatou históriou a inšpirujúcou súčasnosťou. Obec sa hlási k odkazu Hugolína Martina Gavloviča, františkánskeho kňaza, najvýznamnejšieho autora didakticko-reflexívnej lyriky slovenskej barokovej literatúry, ktorý pôsobil v obci.

Pruské napĺňa spracované rozvojové dokumenty na vytváranie kvalitného podnikateľského prostredia, na podporu uplatňovania najnovších technológií v poľnohospodárstve, na vytváranie pracovných príležitostí pre občanov a ďalšie ciele komplexnej koncepcie rozvoja.

Rekonštrukciou bývalej oranžérie a priebežnou dostavbou športovísk i verejnej zelene vzniklo Multifunkčné komunitné centrum pre voľnočasové aktivity početných spolkov všetkých vekových kategórií, ktoré je permanentne využívané. Obec Pruské ako prirodzený líder občianskeho združenia „Mikroregión Zdroje Bielych Karpát“ podnecuje kreatívnu organizáciu kultúrno-spoločenských a športových aktivít s miestnym, regionálnym a medzinárodným charakterom (BALUT, Gavlovičovo Pruské) v nadväznosti na kultúrne dedičstvo a ľudové tradície. Invenčnou formou komunikácie s občanmi vytvára kvalitné a otvorené vzťahy medzi generáciami. Osvedčila sa spoluúčasť obyvateľov na verejnom živote v obci na základe dobrovoľnosti – komunitné plánovanie, dobrovoľné brigády.

Bezprostredná reflexia medzi obecným zastupiteľstvom, občanmi, školami, podnikmi a podnikateľmi má za následok účinné vyburcovanie ľudského potenciálu pre spoločné dobro a vývoj obce k prosperite pre všetkých.

V súťaži Dedina roka 2005 obec získala ocenenie „Dedina ako hospodár“.

PRUSKÉ

3. miesto v súťaži

Kraj:	Trenčiansky
Okres:	Ilava
Rozloha katastra:	1 293 ha
Počet obyvateľov:	2 083
Starosta obce:	MUDr. Viliam Cívik, PhD.

Obec sa prezentuje na www stránkach:

www.pruske.amiga.sk

Pruské charakterizujú:

- **vidieckosť** – bezprostredná reflexia medzi obecným zastupiteľstvom a občanmi,
- **koncepcnosť, postupnosť, komplexnosť** – postupné napĺňanie vypracovaných plánov a stratégií riešenia rozvoja obce, aktívna spoluúčasť obyvateľov na plánovaní,
- **entuziazmus** – účinné vyburcovanie ľudského potenciálu pre spoločné dobro a vývoj obce k prosperite pre všetkých.

ŠTRBA

HOSPODÁR

HOSTITEĽ

Kraj: Prešovský
 Okres: Poprad
 Rozloha katastra: 4 293 ha
 Počet obyvateľov: 3 610
 Starosta obce: Michal Sýkora

Prvé zmienky o obci pochádzajú z roku 1208. Najstarší názov Czorba zrejme súvisí aj s jej polohou – štrbinou medzi Vysokými a Nízkymi Tatrami. Obec si vždy udržiavala významné postavenie v politickom i kultúrnom dianí života horného Liptova. Hospodársky i spoločenský život výrazne ovplyvnil rozvoj cestovného ruchu vo Vysokých Tatrách a najmä vybudovanie Košicko – Bohumínskej železnice v r. 1870, neskôr vybudovanie ozubnicovej železnice z Tatranskej Štrby na Štrbské Pleso

www.strba.sk, www.m-klub.sk

Obec sa prezentuje na www.strankach

„Dedina ako hospodár“

Ocenenie „Za dlhodobý a vyvážený hospodársky rast obce“

„Dedina ako hostiteľ“

Ocenenie „Za celoročnú komplexnú ponuku služieb v oblasti cestovného ruchu v atraktívnom prírodnom prostredí“

v roku 1988. Železničná stanica v Tatranskej Štrbe sa stala najvyššie položenou rýchlikovou stanicou v republike.

Obec je známa svojimi kultúrnymi a folklórnymi aktivitami, vlastnými podujatiami, ako aj účasťou v zahraničí. Ide predovšetkým o folklórny súbor DFS Štrbianček, folklórny súbor Horec, rómsky tanečný a spevácky súbor Čercheňa.

Z pôvodných architektonických pamiatok je v obci ev. kostol z roku 1784, rímsko-katolícky kostol sv. Ondreja z roku 1844, pôvodná štrbská drevenička – zrubová stavba NKP a lokalita Šoldovo – zaniknutá stredoveká osada s pamätníkom SNP.

Mimoriadne hodnotná je existencia ponúk zariadení cestovného ruchu vidieckeho turizmu, ubytovacích a stravovacích kapacít, ako aj turizmu špičkovej kategórie a to vo veľmi atraktívnom a udržíavanom prírodnom, ako aj sídelnom prostredí s ponukou miestne identických kultúrno-spoločenských aktivít. Zvlášť výrazná je hospodárska činnosť obce s prosperitou obecných aj miestnych súkromných ekonomických subjektov obhospodarujuúcich územie obce a poskytujúcich široký sortiment produktov, a to v kontexte s celkovým efektom pre dynamický rozvoj obce. V poslednom období obec získala historicky prináležiaci kataster Štrbského Plesa, ktorý reálne umocní a zhodnotí všetky doterajšie aktivity v doterajších oblastiach.

RASLAVICE

„Dedina ako klenotnica“

Ocenenie „Za uchovávanie a prezentáciu autentického folklóru“

Obec Raslavice patrí vďaka svojej geografickej polohe a prírodným podmienkam k územiám, kde sa už v období Veľkej Moravy v 9. storočí začali objavovať prvé ľudské osídlenia. Nachádza sa v severovýchodnej časti Slovenska na vodnom toku Sekčov pod Čergovským pohorím na južnom okraji bardejovského okresu približne v polovici trasy medzi mestami Prešov a Bardejov. Vznikla zlúčením dvoch obcí Vyšné a Nižné Raslavice v roku 1971. Neskôr patrili k Šarišskej župe a v súčasnosti patria k významným obciam horného Šariša.

Obec je známa aj významnými osobnosťami predovšetkým v období od 18. až do začiatku 20. storočia a to Msgr. Jozef Fogarassy-Zúbek – farár a pápežský komorník, Benjamín Winkler – mineralóg a geológ a MUDr. Mikuláš Atlas – publicista a lekár (zakladateľ Bardejovských kúpeľov).

Okrem iných aktivít spoločenského významu sa obec hrdí existenciou najstaršej folklórnej skupiny na Slovensku, ktorej vznik sa datuje od roku 1931. Šírenie Raslavickej piesňovej a tanečnej tradície sa datuje od roku 1927. Tradície dodnes zachytáva dedinská folklórna skupina Raslavičan (laureát celoštátnej súťaže prehládky „Nositeľia tradícií 2006“). Na túto tradíciu nadviazala aj detská folklórna skupina Raslavičanik, ktorá vznikla v roku 1991, a ktorej hlavným garantom je Základná umelecká škola v Raslaviaciach. V roku 2005 získala titul „laureát“ na celoslovenskej prehládke v Likavke.

Folklórne tradície premietnuté do folklórnych pásiem ako folklór obce a regiónu Šariša, bol reprezentovaný na rôznych slovenských podujatiach, ale aj v zahraničí. Tieto dlhodobé tradície prispeli k tzv. Horňošarišským slávnostiam piesní a tancov, ktorého 39. ročník už pod názvom Šarišské slávnosti piesní a tancov sa konal tohto roku v Raslaviaciach.

Kraj: Prešovský
 Okres: Bardejov
 Rozloha katastra: 1 645 ha
 Počet obyvateľov: 2 594
 Starosta obce: Ing. Anton Lamanec

KLENOTNICA

www.raslavice.sk,
www.miestnykanal.com/Raslavice

Obec sa prezentuje na www.strankach

nostiam piesní a tancov, ktorého 39. ročník už pod názvom Šarišské slávnosti piesní a tancov sa konal tohto roku v Raslaviaciach.

V nadväznosti na folklórne tradície má obec partnerské vzťahy predovšetkým s poľskými partnermi a to už aj v oblasti medzinárodných výstav, v cestovnom ruchu a športe. Známa je aj obecná knižnica s výstavnými priestormi Galérie ľudového umenia Šariša so stálou aj každoročne obmieňajúcou sa expozíciou. Súčasťou tohto je aj exteriérová expozícia drevených plastík.

MEDZIBROD

Kraj: Banskobystrický
 Okres: Banská Bystrica
 Rozloha katastra: 1 708 ha
 Počet obyvateľov: 1 320
 Starosta obce: Zdenka Huťková

POSPOLITOSŤ

Obec Medzibrod sa nachádza v severnej časti Banskobystrického kraja v severovýchodnom cípe

Banskobystrického okresu. Patrí do

Mikroregiónu RENTAR, ktorý sa rozprestiera na území 6-tich geomorfologických celkov.

Je prvou (najsúvisnejšou) pohronskou obcou ležiacou už v Horehronskom podolí.

Obec zasahuje do veľkoplošného chráneného územia Národný park Nízke Tatry a do maloplošného chráneného územia PR Mačková.

Obec má dobre rozvinuté vnútorné partnerstvá a na nadštandardnej úrovni spolupracuje so všetkými subjektmi v obci.

Obec sa prezentuje na www.strankach.com:

www.chzm.host.sk/html/medzibrod.html
harula.hladacik.sk/

„Dedina ako pospolitosť“

Ocenenie „Za pozoruhodnú súčinnosť obce, miestnych spolkov a združení a ich výnimočné aktivity nadregionálneho významu“

V obci pôsobí množstvo tradičných a netradičných spolkov a záujmových skupín, ktoré sú mimoriadne aktívne a podieľajú sa na organizovaní kultúrno-spoločenských akcií. Ide o: OZ Chlapci z Medzibrodu (CHZM), Jednota dôchodcov, divadlá: divadelný ochotnícky súbor, divadelný súbor medzibRODway, detský divadelný súbor Ši Ráčik, TJ Sokol Medzibrod (futbal, stolný tenis), kulturistický oddiel HERKULES, Miestny spolok Slovenského Červeného kríža, Dobrovoľný hasičský zbor, Poľovnícke združenie TORYSA, Zväz protifašistických bojovníkov, Rybársky zväz – miestna organizácia, Redakcia Rakárik, Združenie športových a technických činností, Jednota spotrebného družstva – členská základňa.

Pozoruhodné je, že v obci pôsobia až tri divadelné ochotnícke súbory.

OZ Chlapci z Medzibrodu OZ CHZM (oficiálny názov Chlapci z Medzibrodu) je organizáciou väčšinou mladých ľudí, zabezpečuje kultúrny a spoločenský život v obci a v okolí – organizuje rôzne kultúrne a športové podujatia, venujú sa obnove tradícií, ochrane životného prostredia a hlavne podpore mladých.

Raz za dva mesiace dostáva každá rodina v Medzibrode obecné noviny Rakárik, ktoré informujú o daniach v obci. Názov novin je odvodený od prezývky Medzibrodčanov – Rakári. Podujatia, ktoré obec pravidelne organizuje, sú Haruľová šou a Tajovského divadelné dni, ktoré svojou atraktivitou pre účinkujúcich i divákov nadobudli regionálny až nadregionálny charakter.

MORAVANY NAD VÁHOM

„Dedina ako pospolitosť“

Ocenenie „Za vytváranie podmienok pre harmonický život všetkých generácií s dôrazom na komplexnú sociálnu starostlivosť o seniorov“

Moravany nad Váhom sú príjemnou obcou s historickým, kultúrnym a prírodným zázemím. Výborná poloha medzi riekou Váh a Považským Inovcom v susedstve kúpeľného mesta Piešťany bola a je vhodným predpokladom pre rozvoj cestovného ruchu. Ten je najvýznamnejším zdrojom príjmov pre obec.

V súčasnosti si Moravany nad Váhom obnovili kultúrny a historický imidž obce. Vzniklo tu Múzeum Jantárovej cesty, kde sú vystavené exponáty súvisiace s históriou obce, i kópia sošky slávnej Moravianskej Venuše. Renesančný kaštieľ spolu s príslušným parkom núka nadštandardné ubytovacie a rekreačné služby. Pre miestnych obyvateľov a kúpeľných hostí je lákavá rekreačná oblasť pri jazere Striebornica. Atraktívny – najmä pre zahraničných hostí – je poľovnícky cestovný ruch.

V obci existuje klub podnikateľov, ktorý miestnym živnostníkom a podnikateľom v rôznych oblastiach pomáha a poskytuje rôzne služby. Separovaný zber je samozrejmosťou a vo všeobecnosti prevládajú snahy o ekologické riešenia aj v iných oblastiach (využívanie slnečnej energie a biomasy z miestnych lesov).

Príkladný je systém obecnej sociálnej starostlivosti pod jednou strechou, od prvotnej až po odbornú: objekt nájomných bytových jednotiek Senior-Inn dopĺňa Domov dôchodcov, kde neustála asistancia sociálnych pracovníkov a individuálny prístup vychádza zo snahy vyhovieť potrebám každého obyvateľa.

POSPOLITOSŤ

Kraj: Trnavský
 Okres: Piešťany
 Rozloha katastra: 1 079 ha
 Počet obyvateľov: 2 122
 Starosta obce: Ing. Peter Hulman

Obec sa prezentuje na www.strankach.com:

www.moravany.sk

Systém zrealizovaných projektov vytvoril zo základného školstva v obci stabilný odborný systém základného a ďalšieho vzdelávania v obci s denným využívaním interaktívnej techniky.

Obyvatelia sú o živote v obci oboznamovaní informačným bulletinom.

V roku 2003 získala obec titul „Kandidát na víťaza“.

PARTNER

KLENOTNICA

Obec sa prezentuje na www stránkach:

www.uhrovec.sk

Obec sa rozprestiera pod vrchom Rokoš, v doline nazývanej Uhrovská. K obci patrí aj miestna časť Látkovce, rekreačná oblasť Striebornica a lokalita Jankov vršok, ktoré sú situované v krásnej prírode Strážovských vrchov.

V 16. storočí patrila obec rodu Zayovcov. V tomto období bola zemepanským mestčekom s jarmočným právom a bola hospodárskym a spoločenským centrom panstva. Obec bola známa existenciou súkenky, sklárne a výrobkami z dreva. V miestnej rezbárskej škole vyrástli mnohí majstri rezbári. Tradícia rezbárstva sa zachovala dodnes.

Súčasná kultúrna činnosť nadväzuje na bohatú kultúrnu a spoločenskú činnosť v minulosti. Folklorne a divadelné predstavenia miestnych súborov sú neodmysliteľnou súčasťou rôznych podujatí.

UHROVEC

„Dedina ako partner“

Ocenenie „Za bohatú medzinárodnú spoluprácu zameranú na zviditeľnenie národnej histórie a osobností Slovenska“

„Dedina ako klenotnica“

Ocenenie „Za zachovávanie kultúrno-historického bohatstva a duchovného dedičstva národných dejateľov“

Kraj: Trenčiansky
Okres: Bánovce nad Bebravou
Rozloha katastra: 2 295 ha
Počet obyvateľov: 1 476
Starosta obce: Ing. Zuzana Máčeková

Obec je známa tým, že sa v nej narodili významné osobnosti slovenského národa. V rodnom dome Ľudovíta Štúra a Alexandra Dubčeka je inštalovaná stála expozícia venovaná ich životu a dielu. V novootvorenom Uhrovskom múzeu sa môžu návštevníci dozvedieť viac o histórii obce a živote obyvateľov od čias prvej písomnej zmienky po súčasnosť. Uhrovec je známy aj svojou odbojovou činnosťou počas II. svetovej vojny.

Pri Pamätníku SNP na Jankovom vršku sa každoročne konajú oslavy.

Obec aktívne spolupracuje s rôznymi partnermi doma aj v zahraničí. Na základe bohatého kultúrno-historického a duchovného dedičstva rozvíja medzinárodnú spoluprácu zameranú na zviditeľnenie histórie a osobností nášho národa.

SEMEROVO

„Starostlivosť o zeleň a životné prostredie“

Ocenenie „Za príkladnú dlhodobú starostlivosť o zelené verejné priestranstvá“

Obec Semerovo leží na juhu Slovenska v Podunajskej nížine. Jej historické korene siahajú do obdobia pobytu rímskych vojsk na tomto území. Dôkazom je nález kamennej tabule z roku 229 po Kristovi.

Vzťah obce k histórii a kultúrno-historickému dedičstvu potvrdzuje dôsledné vedenie kroniky, bohatá fotodokumentácia udalostí obce, obnovenie náhrobných kameňov národných buditeľov, pôvodného priečelia kostola, zvoničky na námestí a sochy patrónky obce Panny Márie. Obec je známa čistotou a upravenosťou verejných priestranstiev a príkladne sa stará o zelené plochy. Dlhodobo udržuje historické cintoríny v obci.

K prioritám obce patrí spolupráca s materskou a základnou školou s rozšíreným vyučovacím predmetom regionálna výchova. Vo vestibule školy je trvalá národopisná expozícia. Žiaci sa zapájajú do mnohých národných a medzinárodných projektov.

Obec je aktívna aj v oblasti sprístupňovania informácií prostredníctvom infokanálu s priamym prenosom zo zasadnutí verejného zastupiteľstva a telefonickým spojením s rokovacou miestnosťou.

STAROSTLIVOSŤ O ZELEŇ
A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kraj: Nitriansky
Okres: Nové Zámky
Rozloha katastra: 2 341 ha
Počet obyvateľov: 1 390
Starosta obce: Imrich Hrabovský

Pre obec je charakteristická aj jej súťaživosť. Doteraz sa prihlásila do všetkých ročníkov súťaže Dedina roka.

V roku 2001 bola ocenená „za rozvoj ľudského potenciálu“ a v roku 2005 sa umiestnila v celkovom hodnotení na treťom mieste.

Obec sa prezentuje na www stránkach:

www.semerovo.sk
www.zsemerovo.edu.sk

SPIŠSKÝ HRHOV

MIMORIADNA CENA

Kraj: Prešovský
Okres: Levoča
Rozloha katastra: 1 222 ha
Počet obyvateľov: 1 300
Starosta obce: Mgr. Vladimír Ledecký

„Mimoriadna cena“

Ocenenie „Za netradičné a originálne prístupy smerujúce k všestrannému rozvoju a zviditeľňovaniu obce“

Spišský Hrhov je významnou starou slovenskou obcou, v ktorej sa v 9. – 10. storočí usadili Slovania. Prvá písomná zmienka o obci je z 12. storočia.

Obec sa nachádza v severnej časti Hornádskej kotliny a na južnom úpätí Levočských vrchov. Časť obce bola v 16. storočí vlastníctvom panstva Spišského hradu, neskôr Spišskej kapituly. V obci je ranogotický kostol s vežou s renesančnou nadstavbou a neobarokový kaštieľ s rozsiahlym parkom – tieto objekty spolu s parkom identicky dominujú panoráme obce. Pri vstupe do obce zaujme návštevníka unikátny kamenný most. V samotnej

obci verejné priestory originálne dotvárajú plastiky a postupnou prestavbou vzniká nové centrum obce.

Zaujímavý krajinný, sídelný a vidiecky charakter obce umocňujú miestne kultúrno-spoločenské aktivity, ťažiskovo v oblasti ľudových remesiel a ľudovej umeleckej výroby.

V obci sú založené viaceré formálne aj neformálne partnerstvá, ktoré vzájomnou spoluprácou veľmi aktívne a produktívne prispievajú k rozvoju a zviditeľňovaniu obce a pôsobia aj na nadobecnej úrovni. Jedným z príkladov týchto aktivít je každoročne organizované hojne navštevované jedinečné podujatie nadregionálneho charakteru „Harhovske čuda i zabaviska“. Originálne organizované a spontánne kultúrno-spoločensko-športovo-výchovné aktivity spája humor ako soľ života. Tento optimistický prístup sa prejavuje aj v bežnom živote dediny a úprave jej verejných priestorov prvkami drobnej architektúry – plastikami.

Obec je výnimočná svojimi aktivitami v sociálnej oblasti, najmä činnosťou obecnej firmy – podniku so sociálnym programom, zároveň prípravou a realizáciou projektov – napr. „Fema centrum“ alebo „Šanca odsúdeným“, ktoré majú nadobecný charakter.

Poloha obce v krajine a vo vzťahu k mestu Levoča, resp. k Spišskému hradu je zaujímavá aj pre rekreáciu a vidiecky turizmus. Okrem uvedených atraktivít obcou prechádzajú turistické trasy a cyklotrasy, nachádza sa tu informačné centrum aj ubytovacie možnosti.

Obec sa prezentuje na [www stránkach](http://www.spisskyhrhov.sk):

www.spisskyhrhov.sk

EUROPÄISCHE ARGE LANDENTWICKLUNG UND DORFERNEUERUNG

Európska cena obnovy dediny 2008 alebo čo čaká na nášho víťaza?

Európske ocenenie za rozvoj vidieka a obnovu dediny pod mottom „Budúcnosť cestou spoločenských inovácií“

Cieľom Európskeho pracovného spolčenstva pre rozvoj vidieka a obnovu dediny (ARGE) so sídlom vo Viedni je predovšetkým posilniť medzinárodnú výmenu skúseností medzi členskými krajinami a regiónmi EÚ, vytvárať pozitívny verejný záujem o problémy ľudí žijúcich na vidieku a čo najlepšie podporovať rozvoj životaschopných a atraktívnych dedín a udržiavanie krajiny. ARGE uskutočňuje celý rad aktivít v rôznych európskych regiónoch, ktoré sa sústreďujú predovšetkým na ekologické, ekonomické, sociologické a kultúrne otázky života na vidieku. Popri medzinárodných kongresoch, rokovaníach a diskusných fórach, početných publikáciách a pravidelných exkurziách organizuje v dvojiročných intervaloch súťaž o Európsku cenu obnovy dediny. Slovenská republika je členom ARGE prostredníctvom MŽP SR od r. 1997 a odvtedy sa pravidelne zúčastňuje na zasadnutiach riadiaceho výboru ARGE, kongresov a študijných ciest po krajinách EÚ zameraných na ochranu a tvorbu vidieckej krajiny, má prístup k veľkému množstvu odborných materiálov a do európskej súťaže vyslala tri obce – víťazov národnej súťaže Dedina roka.

Súťaž o 10. európsku cenu obnovy dediny je organizovaná s cieľom prezentovať a odmeňovať vynikajúce a príkladné aktivity a iniciatívy pri zohľadnení ekonomického a kultúrneho kontextu. Prioritné kritérium je, aby realizované opatrenia prispievali k trvalodržateľnému posilňovaniu životaschopnosti vidieckych oblastí v zmysle „Vízie pre rozvoj vidieka a obnovu dediny v Európe“ a v zmysle Miestnej Agendy 21. Motto súťaže „Budúcnosť cestou spoločenských inovácií“ sústreďuje pozornosť na tie dediny a vidiecke komunity v Európe, ktoré realizujú mnohonásobné zmeny v sociálnom živote obce cez aktuálne a výkonné projekty zohľadňujúce ľudské práva.

Európska cena obnovy dediny 2008

Kritériá hodnotenia

I. Orientácia a stratégie

1. Trvalá udržateľnosť
2. Komplexnosť
3. Vizionárska a inovatívna orientácia

II. Metódy

1. Vlastná iniciatíva a účasť občanov
2. Aktívna a permanentná komunikácia medzi hlavnými aktérmi rozvoja (politici, verejná správa, občania)
3. Spolupráca a spolupôsobenie expertov
4. Kooperácia v miestnych, regionálnych, ako aj hranice prekračujúcich sieťach a partnerstvách

III. Ciele

1. Posilnenie ekologického poľnohospodárstva a lesného hospodárstva pri rešpektovaní kultúrnej krajiny
2. Tvorba a rozvoj miestnej zamestnanosti, s ohľadom aj na regionálne logistické (dodávateľské) reťazce
3. Zodpovedné zaobchádzanie so zdrojmi a využitie obnoviteľných surovín
4. Symbióza hodnotného starého a kvalitného nového stavebného fondu, ako aj rozvoj sídiel šetriaci zdroje a redukujúci dopravu
5. Posilnenie identity a sebavedomia obyvateľov
6. Tvorba nových zariadení a sociálno-kultúrnych kvalít
7. Podpora účasti všetkých generácií, národností, minorít a pohlaví na hospodárskom, spoločenskom a kultúrnom živote

IV. Súlad s mottom súťaže

Internetové stránky ARGE:

www.landentwicklung.org

Účasť a úspechy slovenských obcí v Európskej súťaži

Európska cena obnovy dediny 2002

Motto európskej súťaže v roku 2002:

„Prekračovanie hraníc“

Počet súťažiacich obcí: 33 z 11 európskych krajín

Víťaz: Grosses Walsertal, Vorarlberg, Rakúsko

Soblahov: cena za mimoriadne výkony vo viacerých oblastiach obnovy dediny

„Cena za mimoriadne výkony vzťahujúce sa na rozvoj rekreačného strediska s vysokými ekologickými kvalitami, zlepšenie infraštruktúry a situácie zamestnanosti, zachovávaním národnej kultúry a za opatrenia na báze vzorovej kooperácie s krajským mestom a občianskou iniciatívou.“

Európska cena obnovy dediny 2004

Motto európskej súťaže v roku 2004:

„Cestou k jedinečnosti“

Počet súťažiacich obcí: 32 z 11 európskych krajín

Víťaz: Ummendorf, Sasko-Anhaltsko, Nemecko

Hrušov: cena za mimoriadne výkony vo viacerých oblastiach obnovy dediny

„Ocenenie z dôvodu, že za najťažších geografických a hospodárskych podmienok je na najlepšej ceste uchrániť si svoju identitu, vybudovať infraštruktúru, zlepšiť kvalitu života a vybudovať prijateľný turizmus pri uplatňovaní tradičných remesiel a kultúrnych aktivít. Pozoruhodná je aj integrácia Rómov v škole a spoločnosti, ako aj príkladná spolupráca so susednými obcami a združeniami.“

Európska cena obnovy dediny 2006

Motto európskej súťaže v roku 2006:

„Zmena ako príležitosť“

Počet súťažiacich obcí: 30 z 11 európskych krajín

Víťaz: Koudum, Friesland, Holansko

Vlachovo: ocenenie za mimoriadne výkony

„Cena za to, akým pozoruhodným spôsobom stavia svoj rozvoj na napojení stavebno-kultúrnych a krajinárskych kvalít a prijateľného turizmu. Mnohé parciálne projekty, ako renovácia kaštieľa, či revitalizácia rybníkov, sú úspešným znakom tohto snaženia. Odborný dohľad a výrazná občianska angažovanosť sú ďalšími veľkými pozitívami.“

Z histórie našej súťaže

Výsledky 1. ročníka súťaže Dedina roka 2001

Víťaz súťaže DEDINA ROKA 2001

- obec **SOBLAHOV** (okres Trenčín), starosta obce: M. Ďuráči

OCENENIA:

- obec **BRDÁRKA** (okres Rožňava) „Za rozvoj ľudského potenciálu“
- obec **BUKOVCE** (okres Stropkov) „Za rozvoj kultúrnych tradícií“
- obec **SEMEROVO** (okres Nové Zámky) „Za rozvoj ľudského potenciálu“
- obec **SLOVENSKÝ GROB** (okres Pezinok) „Za rozvoj kultúrnych tradícií“
- obec **SOBLAHOV** (okres Trenčín) „Za starostlivosť o životné prostredie“

Výsledky 2. ročníka súťaže Dedina roka 2003

Víťaz súťaže DEDINA ROKA 2003

- obec **HRUŠOV** (okres Veľký Krtíš), starosta obce: Ing. P. Bendík

Titul „KANDIDÁT NA VÍŤAZA“ získali obce:

- **MORAVANY NAD VÁHOM** (okres Piešťany)
- **RAFAJOVCE** (okres Vranov nad Topľou)
- **SMIŽANY** (okres Spišská Nová Ves)
- **ZUBEREC** (okres Tvrdošín)

OCENENIA:

- obec **OSTRATICE** (okres Partizánske) V kategórii „Dedina ako hospodár“
- obec **NIŽNÁ BOCA** (okres Liptovský Mikuláš) V kategórii „Dedina ako maľovaná“
- obec **LIPTOVSKÉ SLIAČE** (okres Ružomberok) V kategórii „Dedina ako klenotnica“
- obec **MALÝ KAMENEC** (okres Trebišov) V kategórii „Dedina ako pospolitosť“
- obec **DVORIANKY** (okres Trebišov) V kategórii „Dedina ako partner“
- obec **TURČIANSKA ŠTIAVNIČKA** (okres Martin)
V kategórii „Starostlivosť o životné prostredie“
- obec **LÚČKA** (okres Rožňava) V kategórii „Rozvoj ľudského potenciálu“
- obec **REJDOVÁ** (okres Rožňava) V kategórii „Rozvoj ľudových tradícií“

Výsledky 3. ročníka súťaže Dedina roka 2005

VÍŤAZ SÚŤAŽE DEDINA ROKA 2005

obec **VLACHOVO** (okres Rožňava), starosta obce: Mgr. J. Kováč

2. MIESTO

obec **ČIERNY BALOG** (okres Brezno)

3. MIESTO

obec **SEMEROVO** (okres Nové Zámky)

OCENENIA:

- obec **PRUSKÉ** (okres Ilava) V kategórii „Dedina ako hospodár“
„Za vynikajúce výsledky v plánovaní rozvoja obce a jeho realizácii v hospodárskej oblasti“
- obec **ČEČEJOVCE** (okres Košice – okolie) V kategórii „Dedina ako maľovaná“
„Za konkrétne mimoriadne výsledky intenzívnej dlhodobej spolupráce samosprávy a expertov pri komplexnej obnove verejných priestorov obce“

V kategórii „Dedina ako klenotnica“ ocenenie nebolo udelené

- obec **PRÍBELCE** (okres Veľký Krtíš) V kategórii „Dedina ako pospolitosť“
„Za výnimočnú činnosť spolkov a združení a spoluprácu pri aktivitách obce“

- obec **POPROČ** (okres Košice – okolie)

V kategórii „Dedina ako partner“

„Za permanentnú intenzívnu aktivitu pri formovaní a udržiavaní partnerstiev“

- obec **SLOVENSKÝ GROB** (okres Pezinok)

V kategórii: „Dedina ako hosťiteľ“

„Za udržiavanie tradičnej kultúry a kuchyne a podporu podnikateľského prostredia“

- obec **SUCHÁ NAD PARNOU** (okres Trnava)

V kategórii „Starostlivosť o životné prostredie“ „Za netradičné formy ochrany a tvorby životného prostredia a environmentálnu výchovu mládeže“

- obec **ŽALOBÍN** (okres Vranov nad Topľou) **Mimoriadna cena**

„Za jedinečný a príkladný prístup a výsledky riešenia problematiky spolunažívania s rómskou komunitou“

Vydala: Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica s podporou
Environmentálneho fondu a Dexia banka Slovensko

Zostavil: Ing. arch. Anna Kršáková
Ing. Lucia Vačoková
Ing. Lucia Skokanová
Ing. Ivona Cimermanová

Grafické spracovanie: Gee & Stone, s. r. o.

Rok vydania: 2007

Grafická časť je zostavená z archívu fotodokumentácie SAŽP a archívu obcí zúčastnených
v súťaži „Dedina roka 2007“.